

истинска служба“. В 1794 год. издал „Съвети на здравия разум“, писал оди за превземането на Белград и възстанието в Сърбия. През 1802 год. поета живеял в Венеция, поддржан от сръбски търговци-патриоти, за да му дадат възможност да работи като литератор. В 1807 год. бил поканен да възпитава децата на Карагеоргиевича и в 1811 год. умира в Белград.

Доситей Обрадович се явява основател на сръбската литература; наистина той не е писал на чист народен език, но затова пак проповядвал принципа: да се употребява този език. Ала истински творец на сръбската литература е Вук Караджич.

Вук Стефанович Караджич, живеял от 1787—1864 год., обладава забележително силна воля, бил безстрашен борец за своите убеждения; трудолюбив работник, той никога не е чувствувал умора и не се е боял от пречки, макар често в Виена да е търпял студ и нужди. Неговото здраво разбиране нуждите на своя народ го довело до мисъл да напише граматика на сръбски език, макар да не обладавал филологическо образование. След трудовете на Караджич, — сръбите получили възможност, чрез родна реч да изказват чувствата си; при него почва да се развива поезията и художествената литература. След Вук може да става въпрос за сръбски правопис.

Вук Караджич е поддржал правилото: Пиши както чуваш, не обръщай внимание на етимология и историческа традиция, той открива сръбският език на сръбските народни песни. И под влиянието на издадения сборник с народни песни от Вук Караджич попадат и други, които стават добри работници в тази област. Той писал исторически, статистически изследвания и съставил своего рода *Vademecum* за сръбите, съдържащ ред различни сведения; написал на немски книга за Черна-Гора. А особен шум произвел неговата „Нов-Завет“ (1847), той предизвикал нови избухвания сред противниците му. Като выдающ сръбски етнограф придобитите му победи са предшествувани от големи борби. Враждата спрямо него е станала тъй голяма, че неговите произведения са били забранени в Сърбия. За него напълно подхожда да се каже пословицата: Никой пророк не е приет в родината си. И само четири години след неговата смърт официално бил признат негов език в сръбската литература.

Вук Стефанович Караджич е родом из турска Сърбия. Турците са унищожили родното му село. В 1807 г. бил писар в сената, а в 1813 г. напуска Сърбия и отива в Виена, гдето се запознава с Копитар — цензор по него време. Под влиянието на своя приятел Вук издал през 1814—1815 г. сборник народ. песни, а в 1818 г. — „Сръбски словарь“.